

JUDr. Katarína Gešková, PhD.
JUDr. Jozef Zámožík, PhD.
Mgr. Marek Maslák

SPOTREBITEĽSKÉ

ROZHODCOVSKÉ

KONANIE

MANUÁL PRE SPOTREBITEĽOV

© JUDr. Katarína Gešková, PhD., JUDr. Jozef Zámožík, PhD.,
Mgr. Marek Maslák, 2016

Manuál vznikol v rámci riešenia grantu APVV-14-0061 „Rozširovanie sociálnej funkcie slovenského súkromného práva pri uplatňovaní zásad európskeho práva“ Právnickou fakultou Trnavskej univerzity v Trnave.

ISBN 978-80-8168-484-5

OBSAH

Úvod	5
Základné informácie	7
Ako vyriešiť spotrebiteľský spor?	10
Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva	13
Čo je pri spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve neprípustné?	15
Spotrebiteľské rozhodcovské súdy	18
Rozhodcovia spotrebiteľského rozhodcovského súdu	20
Dohľad ministerstva spravodlivosti SR nad spotrebiteľskými rozhodcovskými súdmi	21
Konanie na spotrebiteľskom rozhodcovskom súde	23
1. Koľko stojí spotrebiteľské rozhodcovské konanie	25
2. Ústne pojednávanie vo veci alebo písomné konanie	27
3. Ako sa doručujú písomnosti spotrebiteľovi	27
4. Čo je rozhodcovský rozsudok?	28
5. Zrušenie rozhodcovského rozsudku	29
6. Rozhodcovský rozsudok v exekučnom konaní	31

ÚVOD

Pravdepodobne ste sa stretli s tým, že Vám alebo niekomu vo Vašom okolí bol doručený rozhodcovský rozsudok alebo je voči Vám alebo voči osobe z Vášho okolia vedená exekúcia na podklade rozhodcovského rozsudku. Po prijatí zákona o rozhodcovskom konaní v roku 2002 totiž enormne narástol počet vecí, ktoré sa riešili v rozhodcovskom konaní, najmä tých, ktoré sa týkali spotrebiteľov. Podmienky vzniku rozhodcovských súdov boli benevolentné, takisto aj podmienky, ktoré musel spĺňať rozhodca. V dôsledku tejto právnej úpravy začali dodávatelia zneužívať svoje dominantné postavenie, zakladali vlastné rozhodcovské súdy a v týchto konaniach neboli garantované práva spotrebiteľov. Situáciu zhoršoval aj fakt, že spotrebiteľia nemali ani základné vedomosti o rozhodcovskom konaní, o rozhodcovskej zmluve alebo o ich právach a povinnostiach.

Národná rada SR preto dňa 21. októbra 2014 prijala zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Jedným z hlavných cieľov tohto zákona bolo zabezpečiť a garantovať ochranu spotrebiteľa v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Zákon nastavil prísne pravidlá pre zriaďovanie spotrebiteľských rozhodcovských súdov a pre vymenovanie rozhodcov, a má byť zárukou rešpektovania práv spotrebiteľa.

Tento manuál prináša množstvo odpovedí na základné otázky týkajúce sa spotrebiteľského rozhodcovského konania. Dozviete sa napríklad, čo je spotrebiteľský spor; čo je spotrebiteľská rozhodcovská zmluva; aké podmienky musia byť splnené, aby sa spor mohol riešiť v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní; kto môže byť rozhodcom; ako sa procesne postupuje v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní; aké sú práva a povinnosti sporových strán; ako sa môže spotrebiteľ v konaní brániť.

Veríme, že tento manuál bude účinnou pomôckou slúžiacou nielen pre spotrebiteľov, ktorým je primárne určený, ale aj pre dodávateľov a širšiu laickú, ako aj odbornú verejnosť.

Autori

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Kto je spotrebiteľ?

- spotrebiteľom môže byť len fyzická osoba
- **spotrebiteľ pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, ale uzatvára zmluvu pre svoju vlastnú užívateľskú potrebu**
- spotrebiteľ sa považuje **za slabšiu stranu** z toho dôvodu, že pri vyjednávaní zmlúv s dodávateľom má menej možností meniť zmluvné podmienky a taktiež má menej skúseností a vedomostí o právnych dôsledkoch uzatvárania zmlúv

Kto je dodávateľ?

- dodávateľom je podnikateľ, a to buď fyzická osoba – podnikateľ (živnostník), alebo právnická osoba (napr. spoločnosť s ručením obmedzeným – s. r. o., akciová spoločnosť – a. s.)
- **dodávateľ pri uzatváraní a plnení zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti**
- dodávateľ sa považuje **za silnejšiu stranu**, pretože má lepšie vyjednávacie postavenie, viac informácií, skúseností, pozná podmienky uzatvárania zmlúv
- dodávateľ je ten, kto navrhuje a formuluje zmluvné podmienky

Aby nedochádzalo k zneužívaniu silnejšieho postavenia dodávateľa, právne predpisy regulujú postavenie dodávateľa a spotrebiteľa. Regulácia sa prejavuje jednak **v prísnych pravidlách pri uzatváraní zmlúv**, napríklad sa dodávateľovi zakazujú používať neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú definované v zákone. **Spotrebiteľa chránia aj procesné predpisy**, ktoré upravujú konanie pred všeobecným súdom, ako aj konanie pred spotrebiteľským rozhodcovským súdom.

Čo je spotrebiteľská zmluva? ?

- **Spotrebiteľská zmluva je každá zmluva, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, a to bez ohľadu na jej pomenovanie a právnu formu.** Pritom spotrebiteľ zmluvu uzatvára pre svoje súkromné (užívateľské) účely a dodávateľ koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti;
- spotrebiteľská zmluva nie je samostatným zmluvným typom, **môže to byť akákoľvek zmluva, ak sa uzatvára medzi spotrebiteľom a dodávateľom**; je to napríklad kúpna zmluva, zmluva o dielo, príkazná zmluva, poisťná zmluva, sprostredkovateľská zmluva, nepomenovaná zmluva a iné.

Čo je spotrebiteľský spor?

- Spotrebiteľským sporom je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Príklady

- Manželia uzatvoria s realitnou kanceláriou sprostredkovateľskú zmluvu, v ktorej sa realitná kancelária zaviazala za odmenu obstarat manželom uzavretie zmluvy o prevode vlastníctva bytu podľa kritérií zadaných manželmi. V tomto prípade pôjde o spotrebiteľskú zmluvu, keďže realitná kancelária koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a manželia majú záujem na získaní príležitosti kúpiť si byt pre účely bývania, nekonajú teda v rámci podnikateľskej činnosti. V prípade, ak sprostredkovateľ v dohodnutej lehote pre manželov neobstaral možnosť uzavrieť zmluvu o prevode vlastníctva bytu a manželia takúto zmluvu uzatvorili bez pričinenia sprostredkovateľa, realitná kancelária nemá nárok na dohodnutú odmenu, pokiaľ sa strany nedohodli inak. Ak by realitná kancelária takúto odmenu žiadala a manželia ju odmietajú uhradiť, dochádza medzi zmluvnými stranami k spotrebiteľskému sporu. Tiež dôjde k vzniku spotrebiteľského sporu, ak realitná kancelária už odmenu prijala a odmieta ju vrátiť späť manželom.
- Vlastník rodinného domu uzavrie s vodárenskou spoločnosťou zmluvu o pripojení. Aj takáto zmluva bude spotrebiteľskou zmluvou, pričom všetky spory z nej vyplývajúce a s ňou súvisiace budú spotrebiteľskými spormi, napríklad nároky z nezaplatených faktúr.
- Nákupy oblečenia cez internet alebo aj priamo v kamenných predajniach znamenajú tiež uzavretie spotrebiteľskej kúpnej zmluvy, pokiaľ ho nekupujeme na účely podnikania, ale pre vlastné potreby.
- Nákup bicykla pre vlastné potreby od suseda, ktorý ho tiež používal pre vlastnú potrebu a v tejto oblasti nepodniká, nie je spotrebiteľskou kúpnu zmluvou. Je tomu tak z dôvodu, že sused bicykel nepredáva ako podnikateľ, ale len „jednorazovo“ ako súkromná osoba. Iná situácia bude v prípade, ak sused predá bicykel zo svojej predajne, ktorej je majiteľom, zákazníkom. Vtedy koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti a ide o spotrebiteľskú zmluvu. Napokon možno uviesť alternatívu, keď sused predá bicykel zo svojej predajne, pričom bicykel by si zákazník kúpil pre potreby svojej spoločnosti –, s. r. o. (napr. pre účely teambuildingu). V tomto prípade ide o vzťah medzi dvoma podnikateľmi, a teda nie o spotrebiteľskú zmluvu.

Spotrebiteľským vzťahom bude aj ručiteľský záväzok alebo záložná zmluva, ktorý súvisí so spotrebiteľskou zmluvou.

AKO VYRIEŠIŠ SPOTREBITEĽSKÝ SPOR?

Spotrebiteľské spory je v zásade možné vyriešiť dvoma spôsobmi:

- a) prejednaním a rozhodnutím veci na súde
- b) mimosúdnyimi spôsobmi riešenia spotrebiteľských sporov

Ad. a) Konanie na súde

- » **pred všeobecným (štátnym) súdom** (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok) alebo
 - » **pred spotrebiteľským rozhodcovským súdom** (zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní), t. j. spotrebiteľská arbitráž¹
- Spotrebiteľský rozhodcovský súd je síce súkromnoprávnou inštitúciou (t. j. nie štátnou), no **výsledok konania pred ním má rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu!** Štát však výrazne a prísne reguluje právnu úpravu spotrebiteľských rozhodcovských súdov, ktorá má garantovať nezávislosť, nestrannosť a kvalitu spotrebiteľských rozhodcovských súdov.

¹ Pre úplnosť uvádzame, že odborná literatúra medzi mimosúdne spôsoby riešenia sporov zaraďuje všetky spôsoby okrem konania pred všeobecnými súdmi, t. j. aj konanie pred spotrebiteľskými rozhodcovskými súdmi. Pre prehľadnosť sme v tomto manuáli zaradili spotrebiteľské rozhodcovské konanie medzi riešenie sporov prostredníctvom súdov, pričom tento spôsob sa delí na konanie pred všeobecným súdom a spotrebiteľským rozhodcovským súdom.

- **Výhodou spotrebiteľského rozhodcovského konania je najmä rýchlosť konania** (spravidla do 90 dní; ak do 90 dní od podania žaloby súd nerozhodne, oznámi účastníkom dôvody, pre ktoré dosiaľ vo veci nerozhodol, a predpokladaný čas, v ktorom rozhodne)
- **Spotrebiteľské rozhodcovské konanie nie je spolplatnené pre spotrebiteľa.**

POZOR! Spotrebiteľ síce nemusí za konanie zaplatiť súdny poplatok, ale v prípade prehry v spore je povinný nahradiť úspešnej strane sporu trovy konania (pôjde najmä o trovy právneho zastúpenia, ak má protistrana právneho zástupcu, cestovné výdavky a pod.), pozri časť „Koľko stojí spotrebiteľské rozhodcovské konanie“. Uvedené platí rovnako aj pri konaniach na všeobecných súdoch.

Poznámka

V minulosti došlo k veľmi nepriaznivým skúsenostiam s rozhodcovskými súdmi pri rozhodovaní spotrebiteľských sporov. Spotrebiteľské spory mohli rozhodovať všetky rozhodcovské súdy, ktoré mohli zriaďovať akékoľvek právnické osoby, rozhodcovia nemuseli spĺňať osobitné kvalifikačné predpoklady (dokonca rozhodca nemusel byť ani právnik). V mnohých prípadoch dochádzalo k tomu, že spotrebiteľia nemali vedomosť o riešení ich sporu pred rozhodcovským súdom, spory neboli rozhodované objektívne, nezávisle a nestranne, a tak bolo potrebné riešiť ochranu spotrebiteľov až v exekučnom konaní. Preto zákonodarca prijal nový zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní s ustanovením osobitných podmienok pre rozhodcov, spotrebiteľské rozhodcovské súdy a spotrebiteľské rozhodcovské konanie ako také. **V súčasnosti sú nastavené prísne kritériá, ktoré musia spotrebiteľské rozhodcovské súdy a ich rozhodcovia spĺňať, čo je zmena oproti minulosti.**

Všimnite si

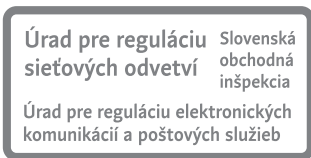
- Slovenský právny poriadok rozoznáva aj rozhodcovské konanie podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, takéto rozhodcovské konanie sa však netýka spotrebiteľských sporov! **Je teda potrebné rozlišovať spotrebiteľské rozhodcovské konanie od „klasického“ rozhodcovského konania.**

- **POZOR!** Spotrebiteľským rozhodcovským konaním nie je konanie pred rozhodcom podľa zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov.

Ad. b) Mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov:

- **Mediácia** podľa zákona č. 420/2004 Z. z. o mediácii
- » pri riešení spotrebiteľského sporu možno využiť aj **mediáciu** (upravenú v zákone č. 420/2004 Z. z. o mediácii). Mediátor však nemá právomoc rozhodnúť spor. Môže sa iba pokúsiť o uzatvorenie dohody medzi spotrebiteľom a dodávateľom. Dohoda, ktorá vznikla ako výsledok mediácie, musí mať písomnú formu.
 - » Návrh na exekúciu však možno podať v prípade, ak je táto dohoda
 - a) spísaná vo forme notárskej zápisnice
 - b) schválená ako zmier pred súdom alebo pred spotrebiteľským rozhodcovským súdom
- **Alternatívne riešenie sporov (ARS)** podľa zákona č. 391/2015 Z. z. o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov
- ARS vedie len subjekt zapísaný v zozname, ktorý vedie Ministerstvo hospodárstva (www.mhsr.sk).
- Cieľom ARS je nájsť kompromisné riešenie pre strany sporu a dopomôcť im tak k uzavretiu **súkromnoprávnej dohody**.
- Pokiaľ sa strany sporu nedohodnú, ale porušenie práv spotrebiteľa je zjavné, subjekt vypracuje pre spotrebiteľa odôvodnené stanovisko, kde mu objasní jeho práva a toto stanovisko mu môže poslúžiť ako podklad na vypracovanie návrhu na začatie súdneho konania.

SPOTREBITEĽSKÁ ROZHODCOVSKÁ ZMLUVA

Čo treba urobiť, ak chcem svoj spor riešiť pred spotrebiteľským rozhodcovským súdom?

→ Uzavrieť s podnikateľom samostatnú písomnú zmluvu, ktorú zákon nazýva **spotrebiteľská rozhodcovská zmluva**.

Čo je spotrebiteľská rozhodcovská zmluva?

→ Je to dohoda medzi dodávateľom a spotrebiteľom o tom, že spory zo spotrebiteľskej zmluvy alebo s ňou súvisiace spory, ktoré už vznikli alebo vzniknú, sa budú rozhodovať v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, t. j. pred spotrebiteľským rozhodcovským súdom a nie pred všeobecným (štátnym) súdom

Príklad

U mobilného operátora si spotrebiteľ ako zákazník zvolil ním preferovaný mobilný paušál. S mobilným operátorom uzavrel zmluvu o pripojení, v ktorej sa zaviazal platiť pravidelné mesačné splátky a mobilný operátor mu bude poskytovať službu (paušál). Zároveň s ním zákazník uzatvoril ďalšiu samostatnú zmluvu, a to spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu. V nej sa dohodli, že ak vznikne akýkoľvek spor zo zmluvy o pripojení (hlavná zmluva), tieto spory sa budú riešiť pred spotrebiteľským rozhodcovským súdom. Napríklad môže ísť o spor, keď chce zákazník ukončiť zmluvu, no mobilný operátor mu hrozí neprimeranou zmluvnou pokutou, a preto ju zákazník odmieta zaplatiť.

Ak by bola dohoda o tom, že spory bude rozhodovať spotrebiteľský rozhodcovský súd, súčasťou zmluvy o pripojení, išlo by o absolútne neplatné dojednanie.

Poznámka

Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva sa môže vzťahovať nielen na spory, ktoré medzi spotrebiteľom a dodávateľom vzniknú v budúcnosti, ale aj na spory, ktoré už medzi spotrebiteľom a dodávateľom vznikli a existujú.

Aké sú náležitosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy?

- **Označenie zmluvných strán** - to na jednej strane znamená obchodné meno, sídlo a IČO dodávateľa a na druhej strane meno, priezvisko a bydlisko spotrebiteľa (bydlisko = miesto, kde sa osoba skutočne zdržuje),
- **označenie spotrebiteľského rozhodcovského súdu**, pred ktorým bude riešený spor (jeho názov a sídlo),
- **ďalšie údaje o spotrebiteľskom rozhodcovskom súde** - internetovú adresu spotrebiteľského rozhodcovského súdu, na ktorej je zverejnený rokovací poriadok daného súdu, adresu pre elektronickú komunikáciu s týmto súdom, ako aj ďalšie údaje o ňom (číslo povolenia súdu, ktoré mu vydalo Ministerstvo spravodlivosti SR; údaje o zriaďovateľovi súdu; deň zápisu do zoznamu spotrebiteľských rozhodcovských súdov)
- **označenie, na ktoré spory sa vzťahuje spotrebiteľská rozhodcovská zmluva** - to znamená označenie zmluvy/zmlúv, z ktorej/ktorých, ak vzniknú spory, tie sa budú riešiť pred spotrebiteľským rozhodcovským súdom,
- **poučenie** podľa vzoru, ktorý je uvedený v prílohe č. 1 k zákonu o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktoré oboznámi spotrebiteľa o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o tom, ako toto konanie prebieha. Takéto zákonné znenie poučenia dodávateľ nemôže zužovať alebo meniť.

POZOR! Každá spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí obsahovať poučenie podľa prílohy č. 1 k zákonu o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

ČO JE PRI SPOTREBITEĽSKEJ ROZHODCOVSKEJ ZMLUVE NEPRÍPUSTNÉ?

→ **Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nemôže byť súčasťou hlavnej zmluvy, vždy musí byť samostatne uzatvorená, t. j. ako osobitná listina oddelená od hlavnej zmluvy.**

Príklad

Zákazník (spotrebiteľ) si objedná montáž novej kuchynskej linky. S podnikateľom (dodávateľom) podpíše zmluvu o dielo a zaplatí za montáž kuchynskej linky vopred. V záverečných ustanoveniach tejto zmluvy o dielo je uvedené, že zmluvné strany (dodávateľ a spotrebiteľ) sa dohodli na rozhodovaní sporov vzniknutých z tejto zmluvy v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Kuchynskú linku však nenamontovali riadne a podnikateľ neurobil nápravu ani v dodatočnej lehote. Zákazník sa domáha odstúpenia od zmluvy a vrátenia všetkých doteraz poskytnutých plnení (vrátenie ceny za dielo a vrátenie kuchynskej linky), no podnikateľ jeho odstúpenie od zmluvy nechce uznať. Preto ho zákazník ako spotrebiteľ zažaluje na spotrebiteľskom rozhodcovskom súde. Tento súd však nebude mať právomoc konať, keďže nedošlo k riadnemu uzavretiu spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, pretože táto zmluva nebola samostatne uzatvorená, ale bola súčasťou hlavnej zmluvy o dielo. Svoj spor bude teda musieť zákazník riešiť pred všeobecným súdom.

→ **V spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve nesmú byť ustanovenia, ktoré nesúvisia so spotrebiteľským rozhodcovským konaním.** Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je pomerne krátka, jej obsahom nie sú práva a povinnosti medzi spotrebiteľom a dodávateľom, ktoré majú byť upravené v hlavnej zmluve.

Príklad

V spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve nesmú byť dojednania, ktoré upravujú práva a povinnosti vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy, napríklad odpustenie zmluvnej pokuty, dodatočné lehoty na splnenie povinnosti alebo na zaplatenie kúpnej ceny a pod.

- **Podnikateľ nesmie podmieňovať uzavretie hlavnej zmluvy uzavretím spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy** – tieto zmluvy sú od seba oddelené.

Príklad

Podnikateľ nemôže odoprieť uzavretie napríklad kúpnej zmluvy z dôvodu, že nemáte záujem o uzavretie spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy!

- **V spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve sa nemožno dohodnúť na osobe konkrétneho rozhodcu, ktorý bude rozhodovať spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom.**

Príklad

V spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve sa spotrebiteľ s dodávateľom musí vždy dohodnúť na spotrebiteľskom rozhodcovskom súde, nesmie sa však dohodnúť na konkrétnom rozhodcovi! Ktorý rozhodca spotrebiteľského rozhodcovského súdu bude rozhodovať spor, sa určí podľa rozvrhu práce spotrebiteľského rozhodcovského súdu. Tým sa má zabezpečiť nezávislosť a nestrannosť rozhodovania.

Všimnite si

Spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu je možné uzavrieť aj elektronicky, t. j. napríklad e-mailom, a to aj bez zaručeného elektronického podpisu, za podmienky, že v elektronickej komunikácii bude zachytený obsah spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a je z nej možné identifikovať zmluvné strany, ktoré spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu uzatvorili. Napríklad nákup oblečenia z internetu je tiež spotrebiteľskou zmluvou.

Vylučuje uzavretie spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy možnosť obrátiť sa na všeobecný súd?

- To, že spotrebiteľ s dodávateľom uzatvorí spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu neznamená, že sa spotrebiteľ s týmto sporom nemôže obrátiť na všeobecný súd – toto právo mu stále zostáva zachované, stále sa teda môže rozhodnúť, či svoj spor bude riešiť pred spotrebiteľským rozhodcovským súdom alebo všeobecným štátnym súdom;
- **POZOR!** Ak však dodávateľ ako žalobca už podal žalobu na spotrebiteľskom rozhodcovskom súde a žaloba bola spotrebiteľovi už doručená, spotrebiteľ už nemôže v tom istom spore začať konanie na všeobecnom súde;
- Naopak, podnikateľ takúto možnosť nemá, t. j. ak so spotrebiteľom uzatvorí spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu, musí svoje práva voči spotrebiteľovi uplatňovať len formou rozhodcovského konania. Ak by podnikateľ predsa len podal žalobu na všeobecný súd, spotrebiteľ môže namietiť, že spor sa má rozhodovať v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, vtedy všeobecný súd konanie zastaví.

Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva má samostatný charakter vo vzťahu k hlavnej zmluve, to znamená, že ak je hlavná zmluva (napr. kúpna zmluva, zmluva o dielo a pod.) neplatná, nebude neplatná aj spotrebiteľská rozhodcovská zmluva. Taktiež ak dôjde k odstúpeniu od hlavnej zmluvy, neznamená to, že došlo k odstúpeniu od spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy.

SPOTREBITEĽSKÉ ROZHODCOVSKÉ SÚDY

Spotrebiteľské spory môžu v rozhodcovskom konaní rozhodovať iba spotrebiteľské rozhodcovské súdy.

Kto môže zriadiť spotrebiteľský rozhodcovský súd?

- Zriaďovateľom môže byť
 - » záujmové združenie právnických osôb,
 - » národný športový zväz (napr. Slovenský futbalový zväz, Slovenský zväz ľadového hokeja),
 - » Slovenský olympijský výbor, Slovenský paralympijský výbor,
 - » komora zriadená zákonom (napr. Slovenská advokátska komora) alebo ak to určitej osobe ustanovuje zákon (napr. banky).

Najčastejším zriaďovateľom spotrebiteľských rozhodcovských súdov sú záujmové združenia právnických osôb (záujmové združenia sú vytvárané viacerými právnickými osobami).

POZOR! Od 1. 1. 2017 už nebudú môcť zriaďovať spotrebiteľské rozhodcovské súdy národné športové zväzy ani Slovenský olympijský výbor (resp. Slovenský paralympijský výbor).

- **Zoznam spotrebiteľských rozhodcovských súdov vedie Ministerstvo spravodlivosti SR** a tento zoznam je zverejnený na internetovej stránke www.justice.gov.sk.

→ **V súčasnosti (k 1. 7. 2016) je na Slovensku zriadených 8 spotrebiteľských rozhodcovských súdov.** Ide o nasledovné spotrebiteľské rozhodcovské sudy:

- » Stály rozhodcovský súd zriadený pri Rozhodcovská a mediačná so sídlom v Bratislave
- » Slovenský arbitrážny súd so sídlom v Bratislave
- » Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie so sídlom v Bratislave
- » Stály rozhodcovský súd Victoria Arbiter so sídlom v Žiline
- » Stály Rozhodcovský súd so sídlom v Banskej Bystrici
- » Stály rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre Arbitráž so sídlom v Bratislave
- » Rozhodcovský súd v Bratislave zriadený pri Asociácii pre rozhodcovské konanie so sídlom v Bratislave
- » Spotrebiteľský rozhodcovský súd so sídlom v Košiciach

POZOR! Ak spotrebiteľský spor rozhodne iný súd, úkony tohto subjektu nemajú žiadne právne účinky.

Každý zriaďovateľ spotrebiteľského rozhodcovského súdu musí byť držiteľom povolenia udeleného Ministerstvom spravodlivosti SR! Na to, aby zriaďovateľ získal povolenie na rozhodovanie spotrebiteľských sporov spotrebiteľským rozhodcovským súdom, musí preukázať viaceré podmienky, inak mu nebude povolenie udelené.

Každý spotrebiteľský rozhodcovský súd je povinný vydať **štatút a rokovací poriadok**, ktoré bližšie upravujú organizačnú štruktúru a priebeh konania pred spotrebiteľským rozhodcovským súdom. Taktiež každý spotrebiteľský rozhodcovský súd musí mať vlastnú webovú stránku, verejne dostupné priestory pre účely ústneho pojednávania a vyhlásenia rozsudkov, rovnako musí zabezpečiť príjem podaní.

V súčasnosti už teda nie je možné, aby došlo k zriadeniu takého spotrebiteľského rozhodcovského súdu, ktorý by mal virtuálne sídlo, nemal by riadnu podateľňu a bolo by ho ťažké vôbec vyhľadať. Každý spotrebiteľský rozhodcovský súd musí disponovať administratívnym, organizačným a odborným personálom a priestormi zabezpečujúcimi riadny a dôstojný priebeh rozhodcovského konania, pričom dohľad nad týmito požiadavkami vykonáva Ministerstvo spravodlivosti SR.

ROZHODCOVIA SPOTREBITEĽSKÉHO ROZHODCOVSKÉHO SÚDU

Na to, aby mohla osoba vykonávať funkciu rozhodcu spotrebiteľského rozhodcovského súdu, musí spĺňať určité odborné predpoklady, ktoré zaručujú riadny výkon funkcie rozhodcu. Ide o nasledovné predpoklady:

- vysokoškolské vzdelanie druhej stupňa v odbore právo,
- právnická prax v trvaní aspoň 5 rokov,
- zloženie skúšky odbornej spôsobilosti pre skúšobnou komisiou, ktorej členov menuje minister spravodlivosti SR (táto skúška nie je potrebná, ak osoba úspešne absolvovala odbornú justičnú skúšku, prokurátorskú, notársku alebo advokátsku skúšku, alebo ide o docenta v odbore právo),
- plnoletosť, spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, bezúhonnosť, dôveryhodnosť (zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní predpoklady bezúhonnosti a dôveryhodnosti presne definuje).

Tieto predpoklady preskúmava Ministerstvo spravodlivosti SR a pri ich splnení udelí žiadajúcej osobe oprávnenie rozhodovať spotrebiteľské spory v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Rozhodcovia sú tiež povinní zúčastňovať sa odborných seminárov organizovaných Ministerstvom spravodlivosti SR.

Zoznam rozhodcov je uvedený na internetovej stránke www.justice.gov.sk.

Uvedené predpoklady majú byť dostatočnou zárukou toho, že spotrebiteľské spory budú v rámci spotrebiteľského rozhodcovského súdu rozhodovať osoby, ktoré majú dostatočné odborné predpoklady.

Navyše, spotrebiteľský rozhodcovský súd musí mať aspoň 5 rozhodcov, ktorí majú minimálne trojročnú rozhodcovskú prax (t. j. okrem právnickej praxe všeobecne v trvaní 5 rokov, musia mať konkrétnu prax v rozhodovaní sporov v rozhodcovskom konaní v trvaní 3 roky).

DOHLAD MINISTERSTVA SPRAVODLIVOSTI SR NAD SPOTREBITEĽSKÝMI ROZHODCOVSKÝMI SÚDMI

Ministerstvo spravodlivosti SR vykonáva kontrolu nad tým, či spotrebiteľský rozhodcovský súd, jeho zriaďovateľ alebo konkrétny rozhodca spĺňajú zákonné podmienky pre ich pôsobenie a rozhoduje o uložení sankcií. Za porušenie povinností uložených zákonom č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní Ministerstvo spravodlivosti SR uloží zriaďovateľovi súdu **pokutu** od 1 000 eur do 5 000 eur, pričom pri porušení osobitne vymenovaných povinností (vrátane nespĺňania zákonných podmienok rozhodcu či spotrebiteľského rozhodcovského súdu) uloží pokutu od 5 000 eur až do 20 000 eur!

Ministerstvo spravodlivosti SR si môže od predsedu spotrebiteľského rozhodcovského súdu **vyžiadať všetky informácie** na prešetrenie sťažnosti, resp. vykonanie kontroly vrátane spisu. Zamestnanci Ministerstva spravodlivosti SR **môžu vstupovať do objektov** spotrebiteľského rozhodcovského súdu a jeho zriaďovateľa.

Taktiež účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania môže podať buď predsedovi spotrebiteľského rozhodcovského súdu, alebo Ministerstvu spravodlivosti SR **sťažnosť na postup rozhodcu**.

Predseda alebo Ministerstvo spravodlivosti SR môže podať **návrh na začatie disciplinárneho konania voči rozhodcovi**, ak jeho konanie pri rozhodovaní sporu spĺňa znaky disciplinárneho previnenia. Disciplinárnym previnením rozhodcu môže byť svojvoľné rozhodnutie rozhodcu, spôsobovanie zbytočných prietahov v konaní, porušenie povinnosti rozhodovať nestranne a nezaujato a iné. Rozhodca môže byť **písomne napomenutý, môže mu byť uložená sankcia vo forme pokuty** až do výšky 5 000 eur, **preskúšania, poza-**

stavenia výkonu funkcie rozhodcu alebo vyčiarknutia zo zoznamu. O disciplinárnej zodpovednosti rozhodcu rozhodujú disciplinárne senáty vytvárané zo stálej disciplinárnej komisie, ktorej členov menuje minister spravodlivosti SR.

Z uvedeného je zrejmé, že spotrebiteľské rozhodcovské súdy, ich zriaďovatelia, ako aj rozhodcovia sú podrobení značnej kontrole najmä zo strany Ministerstva spravodlivosti SR, ktoré im udeľuje povolenie na rozhodovanie spotrebiteľských sporov a kontroluje dodržiavanie zákonných povinností počas času ich pôsobenia. V prípade, ak je Vám známe nezákonné konanie rozhodcu pri rozhodovaní Vášho sporu, môžete voči nemu podať sťažnosť. Taktiež môžete Ministerstvu spravodlivosti SR oznámiť nesplnenie zákonných podmienok pre pôsobenie spotrebiteľského rozhodcovského súdu alebo jeho rozhodcu.

KONANIE NA SPOTREBITEĽSKOM ROZHODCOVSKOM SÚDE

Žaloba – ako ju podať?

→ Žalobu môže podať spotrebiteľ alebo dodávateľ.

Forma žaloby:

- listinná,
- elektronická (so zaručeným elektronickým podpisom/bez zaručeného elektronického podpisu).

Ak ide o elektronické podanie bez zaručeného elektronického podpisu, žalobu je potrebné do 10 dní doplniť v listinnej podobe alebo elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom.

POZOR! V posledný deň 10–dňovej lehoty musí byť žaloba doručená na súde. Prvým dňom lehoty je deň nasledujúci po elektronickom podaní.

Príklad

Žalobu podá žalobca e-mailom dňa 20. 6. 2016. Lehota (10 dní) na doplnenie podania začne plynúť od 21. 6. 2016 (to je prvý deň lehoty). Lehota uplynie dňa 30. 6. 2016. V tento deň musí byť žaloba v listinnej podobe doručená súdu, t. j. fyzicky na súde.

Náležitosti žaloby:

- identifikačné údaje účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania, prípadne aj ich zástupcov,
- pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností,
- označenie dôkazov, ktoré žalobca navrhuje vykonať,
- označenie právnych predpisov, na ktoré sa žalobca odvoláva,

- e) návrh vo veci samej,
- f) podpis žalobcu.

K žalobe je potrebné pripojiť aj kópiu spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a dôkazy, ktorých sa žalobca v žalobe dovoľáva.

Na aký súd?

Výber spotrebiteľského rozhodcovského súdu je podstatnou náležitosťou spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy. Žalobu je potrebné podať na súd uvedený v spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve.

Kto môže byť zástupca spotrebiteľa?

Zástupcom spotrebiteľa môže byť najmä **advokát alebo spotrebiteľské združenie**.

Spotrebiteľ sa však môže dať zastupovať aj **akoukoľvek fyzickou alebo právnickou osobou**.

Komu pridelia Váš spor?

Zatiaľ čo spotrebiteľský rozhodcovský súd si môžu strany dohodnúť, strany sa nemôžu dohodnúť na osobe rozhodcu.

Vo veci rozhoduje jeden alebo viacerí rozhodcovia (závisí od právnej úpravy v štatúte a rokovacom poriadku súdu).

Spôsob výberu rozhodcu určuje štatút podľa predmetu konania tak, aby bola vylúčená možnosť účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania ovplyvňovať pridelenie veci a aby sa zabezpečilo rozhodovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Námietka zaujatosti proti rozhodcovi:

Rozhodca je zaujatý, ak má vzťah (pozitívny/negatívny, priateľský/nepriateľský):

- k prejednávanej veci,
- k stranám sporu,
- k zástupcom strán sporu

Ak je rozhodca zaujatý, je vylúčený z rozhodovania v danej veci.

Aj sa rozhodca cíti zaujatý, musí to sám bezodkladne oznámiť stranám, ako aj súdu.

Zaujatosť môže na súde namietať aj účastník, ktorý ju musí podať do 15 dní odo dňa, keď sa dozvedel o okolnostiach vylúčenia. Ak s námietkou súhlasí aj druhá strana konania, považuje sa to za dohodu o odvolaní rozhodcu z funkcie.

Ak sa rozhodca, voči ktorému bola námietka vznesená, funkcie nevzdá, alebo ak druhý účastník konania nebude s námietkou súhlasiť, o námietke rozhodne na žiadosť účastníka konania orgán určený štatútom, a to do 30 dní od jej doručenia.

1. Koľko stojí spotrebiteľské rozhodcovské konanie

Čo sú trovy konania?

- a) Poplatky, a to:
 - poplatok za rozhodcovské konanie,
 - iné poplatky určené v štatúte, rokovacom poriadku, príp. v inom dokumente rozhodcovského súdu.
- b) Náklady rozhodcovského konania, a to najmä:
 - trovy vykonania dôkazov,
 - odmena znalca alebo tlmočníka,
 - hotové výdavky rozhodcovského súdu.
- c) Vlastné trovy, a to najmä:
 - hotové výdavky účastníkov rozhodcovského konania a ich zástupcov,
 - odmena za zastupovanie účastníka rozhodcovského konania advokátom.

Platí spotrebiteľ za podanie žaloby poplatok?

Spotrebiteľ **neplatí za podanie žaloby žiadny poplatok**. Ani ďalšie úkony spotrebiteľa nemôžu byť spolplatnené, napríklad zaslanie žalobnej odpovede, vyjadrenia, návrhov na vykonanie dôkazu, dôkazného prostriedku alebo námietky nedostatku právomoci, príp. iné.

Náhrada trov konania

Spotrebiteľ síce neplatí žiadne poplatky za konanie, ale v prípade, že spor prehrá, súd mu môže uložiť povinnosť nahradiť trovy protistrane, ktorá mala vo veci úspech.

Čo je náhrada trov konania?

V priebehu konania platí strana priebežne svoje výdavky súvisiace s konaním (t. j. cesta, odmena advokáta, znalecký posudok a pod.). V prípade, že strana spor vyhrá, súd uloží strane, ktorá spor prehrala, aby nahradila (t. j. preplatil) trovy úspešnej strany. Úspešná strana teda svoje trovy súdu vyčíslí, súd ich vyhodnotí, či sú všetky trovy účelne vynaložené s konaním, a potom prizná úspešnej strane ich náhradu, t. j. uloží neúspešnej strane povinnosť ich zaplatiť úspešnej strane.

Trovy konania, ktoré je povinný znášať spotrebiteľ, nesmú byť neprimerané; primeranosť sa posudzuje najmä s ohľadom na istinu uplatňovaného nároku.

Z dôvodov osobitného zreteľa súd nemusí výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Ak sú trovy konania v sporoch, ktorých hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 eur, neprimerané voči pohľadávke, môže ich stály rozhodcovský súd nepriznať alebo znížiť.

2. Ústne pojednávanie vo veci alebo písomné konanie

Ústne pojednávanie **nesmú byť nariadené vždy**. Súd rozhoduje o tom, či nariadi ústne pojednávanie alebo či konanie bude písomné. **Konanie pred spotrebiteľským rozhodcovským súdom je spravidla písomné.**

Účastník môže sám navrhnúť ústne pojednávanie. Súd mu môže, ale nemusí vyhovieť.

Ústne pojednávanie prebieha **v priestoroch sídla** rozhodcovského súdu. Tieto priestory musia byť verejne dostupné a svojím charakterom, umiestnením a rozlohou umožniť riadny a dôstojný priebeh ústneho pojednávania, vrátane verejného vyhlásenia rozsudku a prípadného ústneho pojednávania.

Ústne pojednávanie **je neverejné**. Účastníci sa však môžu dohodnúť, že pripustia na pojednávanie aj verejnosť.

Súd musí účastníkovi doručiť oznámenie o ústnom pojednávaní **najmenej 5 dní pred jeho konaním** a vždy najmenej 30 dní pred jeho konaním, ak sa oznámenie doručuje účastníkovi do cudziny.

Z ústneho pojednávania **sa možno ospravedlniť**. Súd však môže rozhodnúť aj v neprítomnosti ospravedlneného účastníka. Ak však účastník riadne a včas (minimálne 3 dni pred pojednávaním) ospravedlní svoju neúčast' na ústnom pojednávaní a súčasne požiada súd o prejednanie veci na ústnom pojednávaní za jeho prítomnosti, súd určí náhradný termín ústneho pojednávania.

3. Ako sa doručujú písomnosti spotrebiteľovi

Súd doručuje prostredníctvom

- a) poštového podniku,
- b) elektronicky.

Ad. a) Doručovanie poštovým podnikom (napr. Slovenská pošta, a. s.)

Súd doručuje písomnosti spotrebiteľovi do vlastných rúk.

Primárne súd doručuje na adresu uvedenú v spotrebiteľskej zmluve alebo na inú adresu oznámenú spotrebiteľom alebo zistenú stálym rozhodcovským súdom (najmä z listín, ktoré sú obsahom spisu).

Súd je tiež oprávnený bezplatne zistiť adresu v registri obyvateľov SR.

POZOR! Ak sa nepodarilo doručiť písomnosť spotrebiteľovi na žiadnu z uvedených alebo zistených adries, považuje sa písomnosť za doručенú po siedmich dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu, a to aj vtedy ak sa písomnosť vráti ako nedoručená.

Ad. b) Elektronické doručovanie

Písomnosti možno doručovať aj elektronickými prostriedkami, ak účastník požiada o zasielanie písomností výlučne elektronickými prostriedkami.

Súd bude doručovať písomnosti elektronicky aj vtedy, ak strany v rozhodcovskej zmluve uviedli adresu na zasielanie písomností elektronickými prostriedkami a dohodli elektronický spôsob zasielania písomností. Doručovanie na elektronickú adresu uvedenú v spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve je však účinné iba vtedy, ak účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania ďalšou elektronickou komunikáciou potvrdí aktuálnosť elektronickej adresy.

POZOR! Písomnosť súdu sa považuje za doručенú piaty deň od jej odoslania, aj keď ju adresát neprečítal.

POZOR! Žalobu a rozhodnutia súdu nemôže súd doručovať elektronicky.

4. Čo je rozhodcovský rozsudok?

Rozhodcovský rozsudok je konečným rozhodnutím vo veci samej.

Rozhodcovským rozsudkom súd rozhoduje aj o zmieri uzavretom účastníkmi spotrebiteľského rozhodcovského konania.

Rozhodcovský súd nesmie prekročiť návrh žalobcu, t. j. nemôže priznať viac ako žalobca žiada (menej môže priznať vždy) alebo nemôže priznať niečo iné.

Návrh môže prekročiť len vtedy, ak ide o preskúmanie neprijateľnej zmluvnej podmienky alebo o rozpor s právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa. To znamená, že súd môže aj bez toho, aby spotrebiteľ o to požiadal, vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky alebo neplatnosť zmluvného dojednaní.

Rozsudok sa spravidla nevyhlasuje verejne. Účastník však môže požiadať o verejné vyhlásenie rozhodcovského rozsudku. Súd musí takejto žiadosti vyhovieť.

5. Zrušenie rozhodcovského rozsudku

Ak je vydaný rozhodcovský rozsudok a v konaní sa postupovalo v rozpore so zákonom, spotrebiteľ alebo dodávateľ môže podať **žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku**.

→ Lehota na podanie žaloby

Žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku treba podať v lehote **troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku**. Ak bola vykonaná oprava rozhodcovského rozsudku, tak trojmesačná lehota na podanie žaloby začína plynúť odo dňa doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Spotrebiteľ (nie však dodávateľ) môže podať žalobu aj neskôr v priebehu exekučného konania (pozri Rozhodcovský rozsudok v exekučnom konaní).

→ Vzor žaloby

Žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať (nie je to však povinnosť) na tlačive, ktorý sa nachádza na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR www.justice.gov.sk.

Poučenie v rozhodcovskom rozsudku musí obsahovať odkaz na tento vzor žaloby.

→ Kam sa podáva žaloba

Žalobu treba podať na príslušný **okresný súd**. Ktorý súd je príslušným súdom určuje Civilný sporový poriadok v § 13 a nasl. (zákon č. 160/2015 Z. z.)

→ Dôvody na podanie žaloby

Žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku nemožno podať z akýchkoľvek dôvodov. Zákon ustanovuje dôvody, v zmysle ktorých možno podať takúto žalobu. Žalobu možno podať z jedného aj z viacerých dôvodov. Dôvodmi na podanie žaloby sú prípady, ak

- a) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nemal spôsobilosť uzavrieť spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu,
- b) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu alebo o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo mu nebolo umožnené sa zúčastniť na spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní,
- c) rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, alebo sa ním rozhodlo o veci, ktorá je podľa tohto zákona vylúčená zo spotrebiteľského rozhodcovského konania,
- d) stály rozhodcovský súd nebol ustanovený v súlade s týmto zákonom, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa nepostupovalo v súlade s ustanoveniami tohto zákona a uvedený nedostatok mohol mať vplyv na výsledok sporu,
- e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa ustanovenia § 3 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy,
- f) stály rozhodcovský súd nenariadil ústne pojednávanie, hoci spotrebiteľ jeho nariadenie navrhoval podľa ustanovenia § 34 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a z okolností uvedených v návrhu na nariadenie ústneho pojednávania vyplývala potreba jeho nariadenia najmä z dôvodu, že bez ústneho pojednávania sa nebolo možné vysporiadať s návrhmi a tvrdeniami spotrebiteľa, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- g) v konaní nebol správne zistený skutkový stav tým, že stály rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nevykonal navrhované dôkazy alebo neumožnil spotrebiteľovi predložiť dôkazy, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,

- h) vo veci rozhodoval zaujatý rozhodca,
- i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- j) rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom,
- k) výkon rozhodcovského rozsudku by bol v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky,
- l) rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

→ Musí byť spotrebiteľ zastúpený advokátom pri podaní žaloby?

Zastúpenie advokátom alebo inou osobou nie je povinné. Možno však odporučiť, aby sa spotrebiteľ, ktorý nemá právnické vzdelanie, dal v takomto konaní zastúpiť advokátom alebo spotrebiteľským občianskym združením.

Tiež môže požiadať o bezplatnú právnu pomoc Centrum právnej pomoci (www.centrumpravnejpomoci.sk).

6. Rozhodcovský rozsudok v exekučnom konaní

Ako sa brániť v prípade, ak je začaté exekučné konanie na základe rozhodcovského rozsudku?

Spotrebiteľ sa môže brániť proti rozhodcovskému rozsudku aj počas exekučného konania, hoci možnosti jeho obrany sú už obmedzené.

Spotrebiteľ, ktorému bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie, môže podať buď

- a) žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, alebo
- b) námietky proti exekúcii, alebo oboje.

Poznámka

Exekučný súd musí v exekučnom konaní vykonávanom na podklade rozhodcovského rozsudku vydaného v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (na rozdiel od iných exekučných konaní) sám skúmať, či

- a) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi,
- b) bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory,
- c) bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory,
- d) rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní,
- e) je rozhodcovské rozhodnutie vykonateľné.

Ak exekučný súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z týchto podmienok, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora zamietne.

Žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku v exekučnom konaní

Spotrebiteľ musí podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v exekučnom konaní najneskôr do uplynutia lehoty na podanie námietok proti exekúcii, t. j. najneskôr **do 14 dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie**.

Žalobu treba v tejto lehote doručiť na príslušný súd. Nestačí ju teda v tejto lehote iba odoslať.

Vzor žaloby musí byť uvedený v Upovedomení o začatí exekúcie, v časti „Poučenie“.

Ak spotrebiteľ podá včas žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, súd povolí odklad exekúcie. Ak súd žalobu o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia zamietne, po právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí žaloby sa v exekúcii pokračuje. Ak súd žalobe vyhovie a rozhodcovské rozhodnutie zruší, súd exekúciu podľa tohto zákona zastaví.

Námietky proti exekúcii

Spotrebiteľ aj dodávateľ, proti ktorým je vedené exekučné konanie, sa môžu brániť proti exekúcii tým, že súdnemu exekútorovi podajú **námietky proti exekúcii**.

Lehota na podanie námietok

Námietky proti exekúcii možno podať do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie. V tejto lehote stačí námietky odoslať poštou, nemusia byť doručené súdnemu exekútorovi. V tejto lehote treba uviesť aj dôvody na podanie námietok, pretože na neskôr uvedené dôvody sa neprihliada.

Dôvody na podanie námietok

Dôvody, na podanie námietok sú veľmi obmedzené. Námietky možno podať len z jedného alebo viacerých nasledujúcich dôvodov. Ide o prípady, ak:

- po vzniku rozhodcovského rozsudku **nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku,**
- po vzniku rozhodcovského rozsudku nastali okolnosti, **ktoré bránia jeho vymáhateľnosti,**
- sú tu **iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná,**
- oprávnený alebo povinný **nie sú právnyimi nástupcami osoby uvedenej v rozhodcovskom rozsudku.**

Príklad

Spotrebiteľovi bolo zaslané upovedomenie o začatí exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté, že musí zaplatiť dodávateľovi kúpnu cenu za nedodaný tovar. Navyše, rozhodcovská zmluva nespĺňa náležitosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a spor nerozhodoval spotrebiteľský rozhodcovský súd zapísaný v zozname vedenom Ministerstvom spravodlivosti SR. Z dôvodu opatrnosti však spotrebiteľ kúpnu cenu v lehote uvedenej v rozhodcovskom rozsudku zaplatil.

Súd by v takomto prípade nemal vôbec poveriť súdneho exekútora, aby vymáhal takúto pohľadávku. Keďže spotrebiteľovi bolo doručené

Upovedomenie o začatí exekúcie, znamená to, že súd vydal pre súdneho exekútora poverenie. Ak sa chce spotrebiteľ brániť, musí do 14 dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie doručiť

- 1. žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku na príslušný okresný súd, ktorou bude namietat', že*
 - rozhodoval rozhodcovský súd, ktorý nemal právomoc rozhodovať danú vec, keďže nejde o rozhodcovský súd zapísaný v zozname spotrebiteľských stálych rozhodcovských súdov,*
 - rozhodcovská zmluva nespĺňa náležitosti, a preto je neplatná,*
 - rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže zaviazal spotrebiteľa na plnenie za nedodaný tovar;*
- 2. námietky proti exekúcii súdnemu exekútorovi, ktorými bude namietat', že*
 - po vzniku rozhodcovského rozsudku nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku, pretože zaplatil sumu na podklade rozhodcovského rozsudku,*
 - sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná, nakoľko rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd, ktorý nemá právomoc vec rozhodovať.*

JUDr. Katarína Gešková, PhD.
JUDr. Jozef Zámožík, PhD.
Mgr. Marek Maslák

SPOTREBITEĽSKÉ

ROZHODCOVSKÉ

KONANIE

MANUÁL PRE SPOTREBITEĽOV

Sadzba: Tomáš Lisý – toMY.graphics, info@tomy.graphics

Vydalo vydavateľstvo právnickej literatúry

Wolters Kluwer s. r. o.,

Mlynské nivy 48, 821 09 Bratislava,

office@wolterskluwer.sk, www.wolterskluwer.sk, v roku 2016

v spolupráci s:

Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave,

Kollárova 10,

Trnava

ISBN 978-80-8168-484-5